

Izglītības un zinātnes
ministrija

Iekļaujošās izglītības aspekti vispārējā izglītībā

Konference “Izglītības kvalitātes monitorings iekļaujošai izglītībai”
08.09.2022.

Izglītības un zinātnes ministrija

Izglītības attīstības virsmērķis (IAP 2021-2027)

Nodrošināt **kvalitatīvas** izglītības iespējas **visiem Latvijas iedzīvotājiem**, lai veicinātu viņu **potenciāla attīstību un īstenošanu** visa **mūža garumā** un lai veidotu viņu **spēju mainīties un atbildīgi vadīt pastāvīgās pārmaiņas** sabiedrībā un tautsaimniecībā.

Izglītības likums

(2021.gada 8.aprīļa grozījumi):

Izglītības kvalitāte — izglītības **process, saturs, vide un pārvaldība**, kas **ikvienam nodrošina iekļaujošu izglītību** un iespēju sasniegt augstvērtīgus rezultātus atbilstoši sabiedrības izvirzītajiem un valsts noteiktajiem mērķiem. (7¹)

Ikvienam ir tiesības uz kvalitatīvu un iekļaujošu izglītību.

(3. pants. Tiesības uz kvalitatīvu un iekļaujošu izglītību (1))

Izglītības attīstības mērķi (IAP 2021-2027)

1.mērķis:

Augsti kvalificēti, kompetenti un uz izcilību orientēti **pedagogi** un **akadēmiskais personāls**

2.mērķis:

Mūsdienīgs, kvalitatīvs un uz darba tirgū augsti novērtētu prasmju attīstīšanu orientēts **izglītības piedāvājums**

3.mērķis:

Atbalsts ikviena **izaugsmei**

4.mērķis:

Ilgspējīga un efektīva **izglītības sistēmas un resursu pārvaldība**

Horizontālās pārmaiņas:

*Izglītības kvalitātes vadība / Digitalizācija /
Stratēģiska attīstība / Līdzdalība*

Iekļaujošā izglītība – vienādas iespējas un tiesības visiem!

- Būtiski – **apsteidzoša un proaktīva individuālo vajadzību identificēšana, personalizēta pieeja.**

- Individuālajām vajadzībām atbilstošs atbalsts, **mērķtiecīgu atbalsta sistēmu nodrošināšana** iekļaujošas izglītības nostiprināšanai
(piem., agrīnā diagnostika pirmsskolā, atbalsta personāla un pasākumu pieejamības nodrošināšana, vecāku/ģimenes iesaiste, pašvaldības atbildības palielināšana, atbalsts izglītojamiem ar PMP risku (ESF projekts "PuMPuRS")).

- **Iekļaujošas izglītības pieejas nodrošināšana visos izglītības līmeņos**, nodrošinot **arī augstas kvalitātes speciālo izglītību.**

- 2022./2023.mācību gadā **63,1%** no visiem skolēniem, kuriem ir noteikta speciālās izglītības programmas apguve, apgūst to **iekļaujoši vispārizglītojošās skolās.**

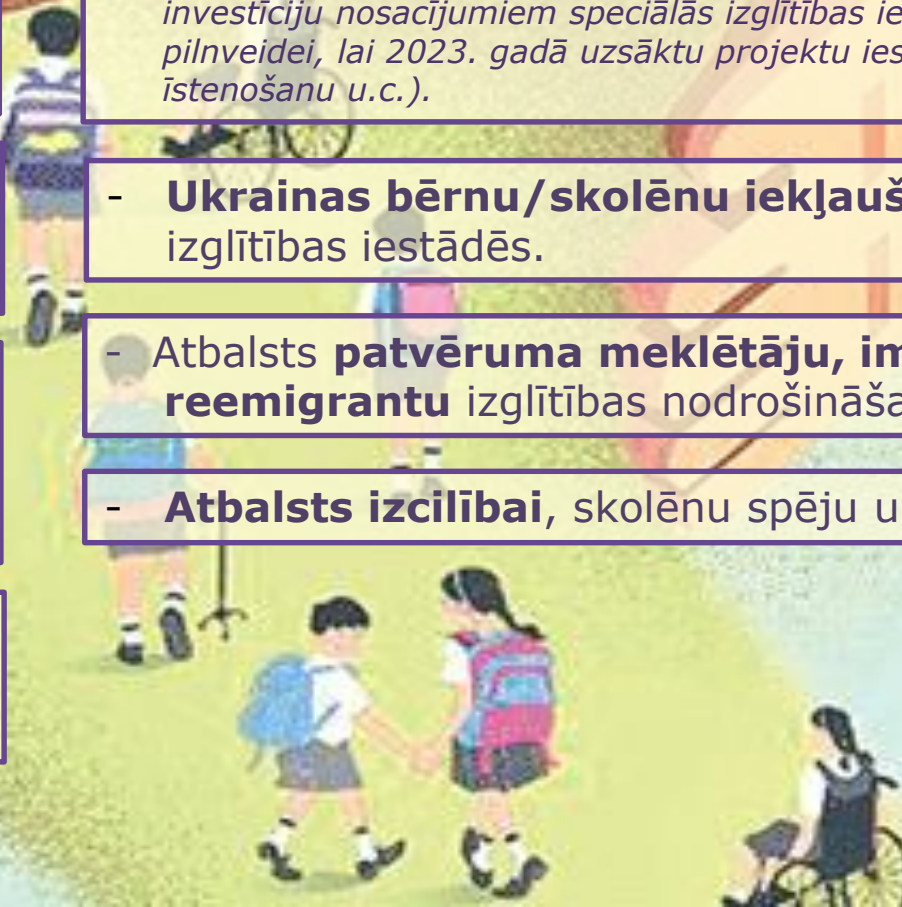
- **Monitorings par atbalstu romu izglītojamiem**, kuri apgūst pirmsskolas, pamatzglītības un vispārējās vidējās izglītības programmu.

- Veicamās darbības atbilstoši informatīvajā ziņojumā **"Par speciālās izglītības iestāžu tīkla izvērtējumu"** konstatētajam *(piem., jāveic grozījumi MK noteikumos par pedagoģiski medicīniskajām komisijām, jāizstrādā vienotas prasības uzņemšanai profesionālās pamatzglītības programmās, jānosaka kārtība, kādā nodrošināmi internāta pakalpojumi, jānodrošina visās augstākās izglītības pedagoģijas studiju programmās studiju kurss "Speciālā izglītība", jāsagatavo MK noteikumu projekts par ESF investīciju nosacījumiem speciālās izglītības iestāžu infrastruktūras pilnveidei, lai 2023. gadā uzsāktu projektu iesniegumu atlasu un projektu īstenošanu u.c.)*.

- **Ukrainas bērnu/skolēnu iekļaušana** Latvijas izglītības iestādēs.

- Atbalsts **patvēruma meklētāju, imigrantu, reemigrantu** izglītības nodrošināšanai.

- **Atbalsts izcilībai**, skolēnu spēju un talantu attīstībai.

Izglītības kvalitātes vadības un monitoringa sistēmas pilnveide

(IAP 2021-2027 4.mērķis: Ilgtspējīga un efektīva izglītības sistēmas un resursu pārvaldība; 4.2. Rīcības virziens. Pētniecībā un pierādījumos balstīta, lietotājcentrēta izglītības politika; 4.2.2. uzdevums Pilnveidot izglītības kvalitātes vadības un monitoringa sistēmu)

1. Atbilstība mērķiem - izglītojamo un visas sabiedrības vajadzībām atbilstoši izglītības rezultāti: attīstītas noteiktas kompetences, spēja iesaistīties darba tirgū un dažādu sabiedrības grupu iekļaušanās iespējas.

2. Kvalitatīvas mācības - mācību process un pedagogi (vistiešākā ietekme uz izglītības rezultātu sasniegšanu).

3. Iekļaujoša vide - izglītojamo un pedagogu motivācija, nodrošinot fizisku un emocionālu drošību.

4. Laba pārvaldība - efektīvi procesi, lai veicinātu iekļaujošu vidi, atbalstītu izglītojamos un pedagogus mācību procesā.

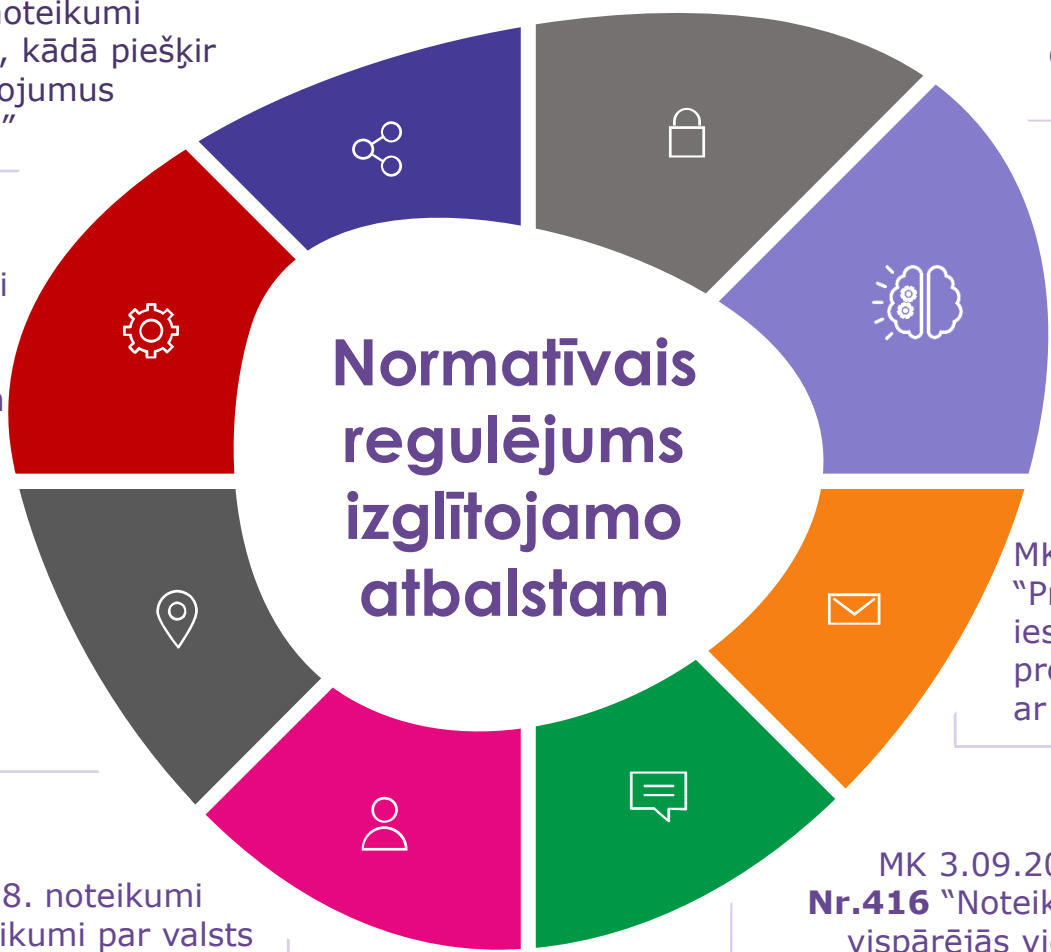
MK 21.06.2022. noteikumi **Nr.376**
"Kārtība, kādā aprēķina un sadala
valsts budžeta mērķdotāciju pedagogu
darba samaksai pašvaldību vispārējās
izglītības iestādēs un valsts augstskolu
vispārējās vidējās izglītības iestādēs"

MK 11.11.2022. noteikumi
Nr.11 "Kārtība, kādā
izglītojamie tiek uzņemti
vispārējās izglītības programmās
un atskaitīti no tām, kā arī
obligātās prasības izglītojamo
pārceļšanai nākamajā klasē"

MK 9.10.2012. noteikumi
Nr.695 "Kārtība, kādā piešķir
asistenta pakalpojumus
izglītības iestādē"

MK 29.06.2021.
noteikumi **Nr.453**
"Izglītojamo speciālo
vajadzību izvērtēšanas
metodika pirmsskolas
izglītības iestādēs"

MK 16.10.2012. noteikumi
Nr.709 "Noteikumi par
pedagoģiski
medicīniskajām komisijām"

Normatīvais regulējums izglītojamo atbalstam

MK 21.11.2018. noteikumi
Nr.716 "Noteikumi par valsts
pirmsskolas izglītības
vadlīnijām un pirmsskolas
izglītības programmu
paraugiem"

MK 19.11.2019. noteikumi **Nr.556**
"Prasības vispārējās izglītības
iestādēm, lai to īstenotajās izglītības
programmās uzņemtu izglītojamos
ar speciālām vajadzībām"

MK 27.11.2018. noteikumi
Nr.747 "Noteikumi par valsts
pamatizglītības standartu un
pamatizglītības programmu
paraugiem"

MK 3.09.2019. noteikumi
Nr.416 "Noteikumi par valsts
vispārējās vidējās izglītības
standartu un vispārējās vidējās
izglītības programmu
paraugiem"

Speciālās izglītības iestādēs (SII) īstenojamās izglītības programmas

Saskaņā ar Vispārējās izglītības likuma 51. panta piektajā daļā noteikto, speciālās izglītības iestādes no 2020. gada 1. septembra **drīkst īstenot tikai** speciālās pamatizglītības programmas:

- ✓ izglītojamiem ar garīgās veselības traucējumiem (kods "57"),
- ✓ izglītojamiem ar garīgās attīstības traucējumiem (kods "58"),
- ✓ izglītojamiem ar smagiem garīgās attīstības traucējumiem vai ar vairākiem smagiem attīstības traucējumiem (kods "59");

kā arī **papildus ir tiesīgas īstenot:**

- ✓ speciālās pamatizglītības un vidējās speciālās izglītības programmas izglītojamiem ar redzes (kods "51") vai dzirdes (kods "52") traucējumiem,
- ✓ speciālās pirmsskolas izglītības programmas – izglītojamiem redzes vai dzirdes traucējumiem, ar jauktiem attīstības traucējumiem, garīgās veselības traucējumiem, garīgās attīstības traucējumiem, smagiem garīgās attīstības traucējumiem vai ar vairākiem smagiem attīstības traucējumiem,
- ✓ **un profesionālās pamatizglītības programmas**, kas ir noteiktas Vispārējās izglītības likuma 50.panta ceturtajā daļā.

Atsevišķas speciālās izglītības iestādes – attīstības centri (Cēsu Bērzaines pamatskola-attīstības centrs, Jelgavas pamatskola "Valdeka" - attīstības centrs un Rēzeknes pamatskola-attīstības centrs) turpina īstenot (no 2020.gada 1.septembra līdz 2023.gada 31.augustam) arī speciālās izglītības programmas izglītojamiem ar valodas traucējumiem, izglītojamiem ar somatiskām saslimšanām, izglītojamiem ar fiziskās attīstības traucējumiem un izglītojamiem ar mācīšanās traucējumiem, pamatojoties uz grozījumiem Vispārējās izglītības likuma pārejas noteikumos.

Izglītojamo skaits ar speciālām vajadzībām, kas izglītību iegūst SII 1.-12.klasē

Mācību gads	Speciālo izglītības iestāžu skaits	Izglītojamo skaits ar speciālām vajadzībām, kas izglītību iegūst <u>speciālās izglītības iestādēs</u> 1.-12.kl.											
		ar redzes traucējumiem (51)	ar dzirdes traucējumiem (52)	ar fiziskās attīstības traucējumiem (53)	ar somatiskām saslimšanām (54)	ar valodas traucējumiem (55)	ar mācīšanās traucējumiem (56)	ar garīgās veselības traucējumiem (57)	ar garīgās attīstības traucējumiem (58)	ar vairākiem attīstības traucējumiem (59)	KOPĀ pa spec. izgl. progr.	vispārējā programma (11)	KOPĀ
2022./2023.m.g.	42	75	129	13	16	47	169	408	2065	1470	4392	40	4432
2021./2022.m.g.	43	72	129	19	25	56	183	444	1977	1463	4368	22	4390
2020./2021.m.g.	44	77	138	27	35	60	184	482	2017	1472	4492	14	4506
2019./2020.m.g.	51	74	145	320	48	395	723	385	2031	1505	5626	73	5699
2018./2019.m.g.	54	75	140	321	62	473	739	405	2032	1474	5721	88	5809
2017./2018.m.g.	57	83	144	351	80	464	783	410	2003	1446	5764	97	5861
2016./2017.m.g.	59	87	150	360	101	486	810	431	2014	1444	5883	98	5981
2015./2016.m.g.	60	87	149	384	126	504	763	487	1964	1384	5848	72	5920

2022./2023.m.g. – "58" un "59" kopā – **3535** jeb **~80%** no visiem izglītojamiem speciālajās IP SII

Datu avots: 01.09.2022. VIIS operatīvie dati

2022./2023.mācību gadā **768** izglītojamie apgūst **profesionālās pamatizglītības programmas SII**

Izglītojamo skaits ar speciālām vajadzībām, kas izglītību iegūst vispārizglītojošās skolās 1.-12.kl.

Mācību gads	Vispārējo izglītības iestāžu skaits	Izglītojamo skaits ar speciālām vajadzībām, kas izglītību iegūst <u>vispārizglītojošās skolās 1.-12.kl.</u>										Izglītojamo skaits kopā vispārējās iestādēs	% spec.izgl. progr. pret kopējo skolēnu skaitu
		ar redzes traucējumiem (51)	ar dzirdes traucējumiem (52)	ar fiziskās attīstības traucējumiem (53)	ar somatiskām saslimšanām (54)	ar valodas traucējumiem (55)	ar mācīšanās traucējumiem (56)	ar garīgās veselības traucējumiem (57)	ar garīgās attīstības traucējumiem (58)	ar vairākiem attīstības traucējumiem (59)	KOPĀ pa spec.izgl. progr.		
2022./2023.m.g.	372	4	14	308	8	764	5240	43	1003	145	7529	216865	3.47%
2021./2022.m.g.	376	3	15	317	9	776	5070	39	923	123	7275	212193	3.43%
2020./2021.m.g.	381	2	16	357	11	767	5166	32	889	120	7360	210528	3.50%
2019./2020.m.g.	375	3	18	77	14	561	4919	28	892	109	6621	207897	3.18%
2018./2019.m.g.	379	5	21	86	19	528	4724	24	864	159	6430	208145	3.09%
2017./2018.m.g.	387	5	18	112	24	524	4494	18	891	203	6289	208352	3.02%
2016./2017.m.g.	389	7	23	149	36	519	4196	18	899	200	6047	208232	2.90%
2015./2016.m.g.	391	8	29	158	43	493	3736	13	866	221	5567	206548	2.70%

Datu avots: VIIS (uz 01.09.2022.)

2022./2023.mācību gadā:

- **pašvaldību** skolu skaits, kurās iekļauti skolēni ar speciālās izglītības programmām – **364** (no 530) jeb **68,6%**;
- **privāto** skolu skaits, kurās iekļauti skolēni ar speciālās izglītības programmām – **8** (no 72) jeb **11,1%**.

Bērnu skaits ar speciālām vajadzībām SII pirmsskolas programmās

Mācību gads	Speciālo izglītības iestāžu skaits	Izglītojamo skaits ar speciālām vajadzībām, kas izglītību iegūst <u>speciālās izglītības iestādēs pirmsskolas programmās</u>											
		ar redzes traucējumiem (51)	ar dzirdes traucējumiem (52)	ar fiziskās attīstības traucējumiem (53)	ar somatiskām saslimšanām (54)	ar valodas traucējumiem (55)	ar jauktiem attīstības traucējumiem (56)	ar garīgās veselības traucējumiem (57)	ar garīgās attīstības traucējumiem (58)	ar vairākiem attīstības traucējumiem (59)	KOPĀ	vispārējā programma (11)	KOPĀ
2022./2023.m.g.	42	46	5	2	10	84	266	31	158	106	708	<i>31</i>	<i>739</i>
2021./2022.m.g.	43	70	11	4	25	94	315	19	158	91	787	22	809
2020./2021.m.g.	44	71	6	4	47	103	323	22	123	75	774	11	785
2019./2020.m.g.	51	86	5	13	112	192	302	11	117	79	917	133	1050
2018./2019.m.g.	54	59	4	11	138	204	231	3	104	58	812	94	906
2017./2018.m.g.	57	0	12	0	39	25	74	0	79	37	266	90	356
2016./2017.m.g.	59	0	12	0	33	32	75	0	89	30	271	112	383
2015./2016.m.g.	60	0	12	0	36	21	94	2	92	29	286	106	392

Datu avots: VIIS (uz 01.09.2022.)

Bērnu skaits ar speciālām vajadzībām pirmsskolas izglītības iestādēs

Mācību gads	Pirmsskolas izglītības iestāžu skaits	Izglītojamo skaits ar speciālām vajadzībām, kas izglītību iegūst pirmsskolas izglītības iestādēs										Izglītojamo skaits kopā	% spec.izgl. progr. pret visiem
		ar redzes traucējumiem (51)	ar dzirdes traucējumiem (52)	ar fiziskās attīstības traucējumiem (53)	ar somatiskām saslimšanām (54)	ar valodas traucējumiem (55)	ar jauktiem attīstības traucējumiem (56)	ar garīgās veselības traucējumiem (57)	ar garīgās attīstības traucējumiem (58)	ar vairākiem attīstības traucējumiem (59)	KOPĀ		
2022./2023.m.g.	630	97	15	83	135	2146	802	14	80	42	3414	81343	4.20%
2021./2022.m.g.	647	131	9	90	145	2289	833	17	65	33	3612	84351	4.28%
2020./2021.m.g.	640	143	14	107	206	2365	774	23	58	35	3725	84569	4.40%
2019./2020.m.g.	625	151	17	117	331	2476	722	19	75	36	3944	84514	4.67%
2018./2019.m.g.	617	186	17	130	400	2473	743	24	90	50	4113	83461	4.93%

Datu avots: VIIS (uz 01.09.2022.)

Bērnu skaits ar speciālām vajadzībām pirmsskolas izglītības programmās vispārziņlītojošās skolās

Mācību gads	Vispārējās izglītības iestāžu skaits, kas īsteno pirmsskolas programmas	Izglītojamo skaits ar speciālām vajadzībām <u>pirmsskolas</u> izglītības programmās, kas izglītību iegūst <u>vispārziņlītojošās skolās</u>										Izglītojamo skaits pirmsskolas IP kopā vispārziņlītojošās skolās	% spec. progr. pret visiem
		ar redzes traucējumiem (51)	ar dzirdes traucējumiem (52)	ar fiziskās attīstības traucējumiem (53)	ar somatiskām saslimšanām (54)	ar valodas traucējumiem (55)	ar jauktiem attīstības traucējumiem (56)	ar garīgās veselības traucējumiem (57)	ar garīgās attīstības traucējumiem (58)	ar vairākiem attīstības traucējumiem (59)	KOPĀ		
2022./2023.m.g.	280	0	0	0	0	106	98	0	10	6	220	15852	1.39%
2021./2022.m.g.	292	0	0	1	0	64	60	0	12	5	142	14250	1.00%
2020./2021.m.g.	299	0	0	0	0	59	67	1	15	5	147	14746	1.00%
2019./2020.m.g.	306	0	0	1	0	68	66	0	9	3	147	14393	1.02%
2018./2019.m.g.	326	0	0	0	0	85	54	0	1	4	144	14291	1.01%

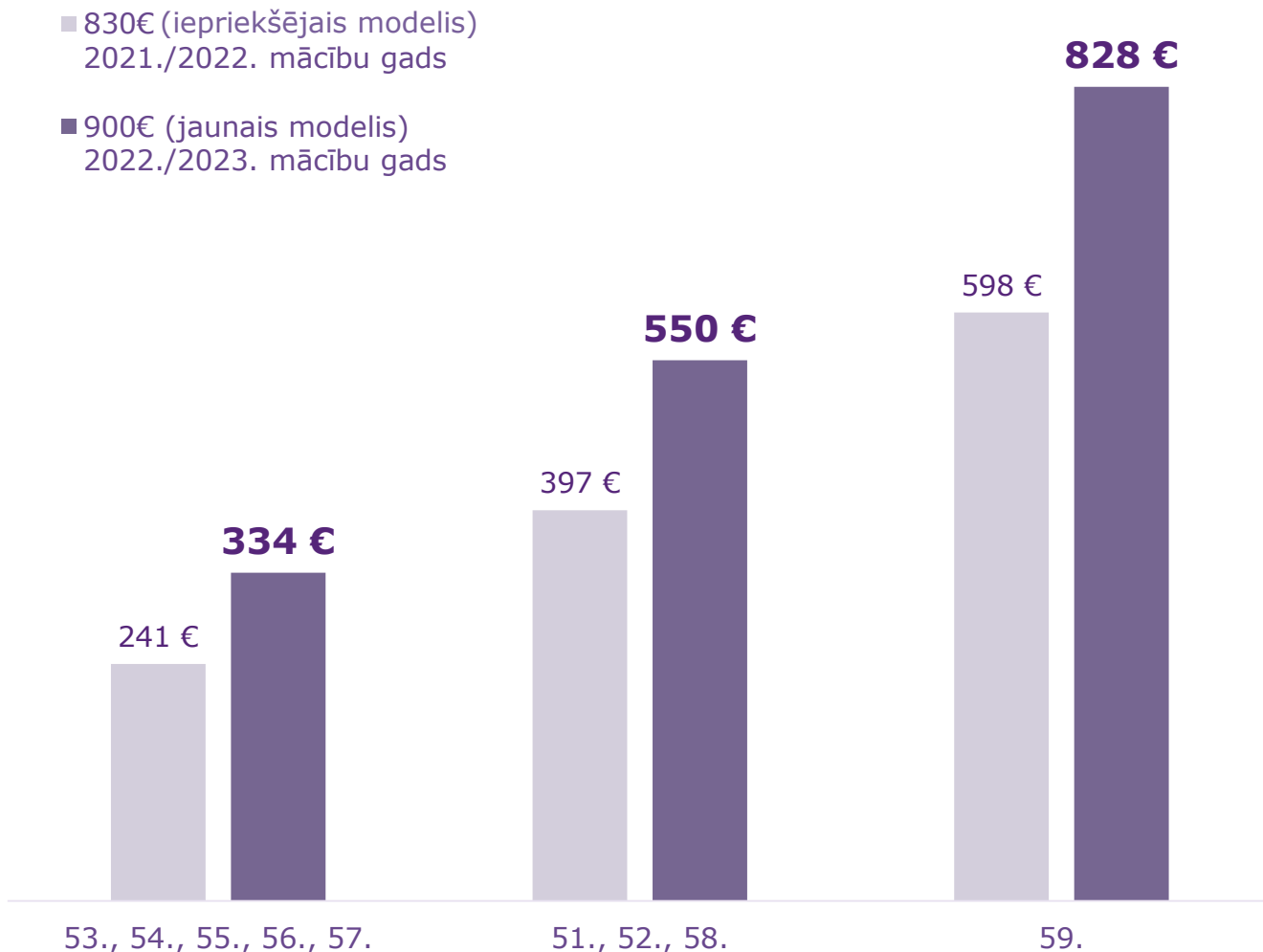
Datu avots: VIIS (uz 01.09.2022.)

Iniciatīvas pedagogu sagatavošanā

- ✓ Jauno skolotāju sagatavošanas studiju programmu saturā ir iekļauta bāze, lai veicinātu pedagogu kompetences speciālajā izglītībā.
- ✓ Rēzeknes tehnoloģiju akadēmijā - jauna pedagogu sagatavošanas bakalaura studiju programmu saturu **ar īpašu uzsvāru uz speciālo izglītību**, kas veidota pēc moduļu sistēmas, lai šos moduljus varētu piedāvāt arī pedagogu tālākizglītībai.
- ✓ Katru gadu no valsts budžeta tiek plānots finansējums pedagogiem, lai iegūtu tiesības darbam ar bērniem ar speciālām vajadzībām.
- ✓ **Speciālās izglītības iestādes-attīstības centri** konsultē un vada bezmaksas profesionālās kompetences pilnveidi skolotājiem, kuri strādā ar iekļautiem bērniem.

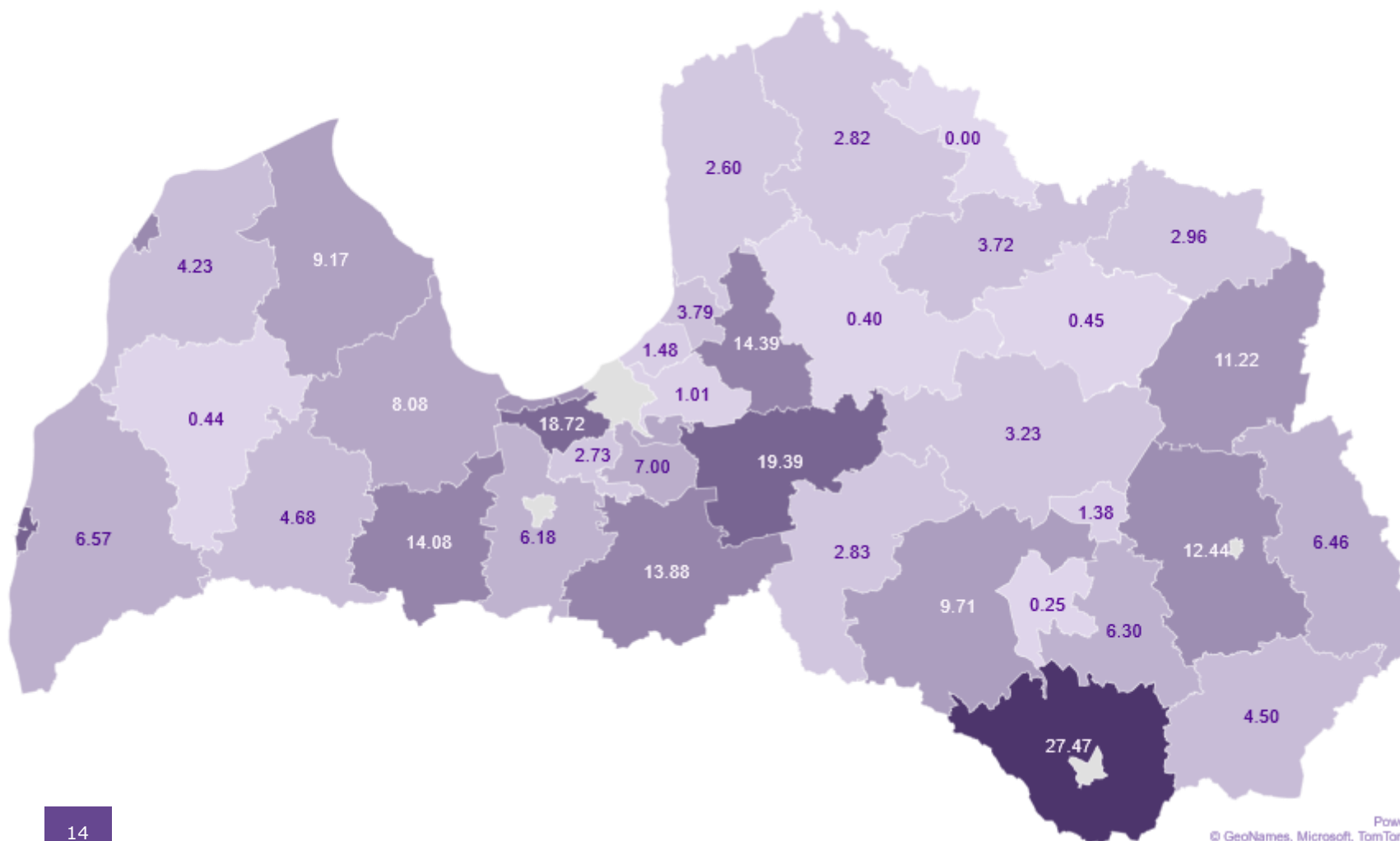
Izmaiņas ar 2022./2023. mācību gadu mērķdotācijas aprēķinos uz vienu speciālās izglītības programmas izglītojamo

Papildus tam, ka ir pieaugums finansējumā par 38% (*attēlā*) speciālo izglītības programmu izglītojamiem, MK 21.06.2022. noteikumos Nr. 376 "Kārtība, kādā aprēķina un sadala valsts budžeta mērķdotāciju pedagogu darba samaksai pašvaldību vispārējās izglītības iestādēs un valsts augstskolu vispārējās vidējās izglītības iestādēs" **noteikta prasība pašvaldībām, sadalot mērķdotāciju izglītības iestādēm, ne mazāk kā 7% no mērķdotācijas pašvaldībām piešķirt tieši atbalsta personālam.**

Atbalsta personāla papildu likmes, sākot ar 2022. gada 1. septembri

Atbalsta personāla papildu likmju skaits sākot ar 01.09.2022.

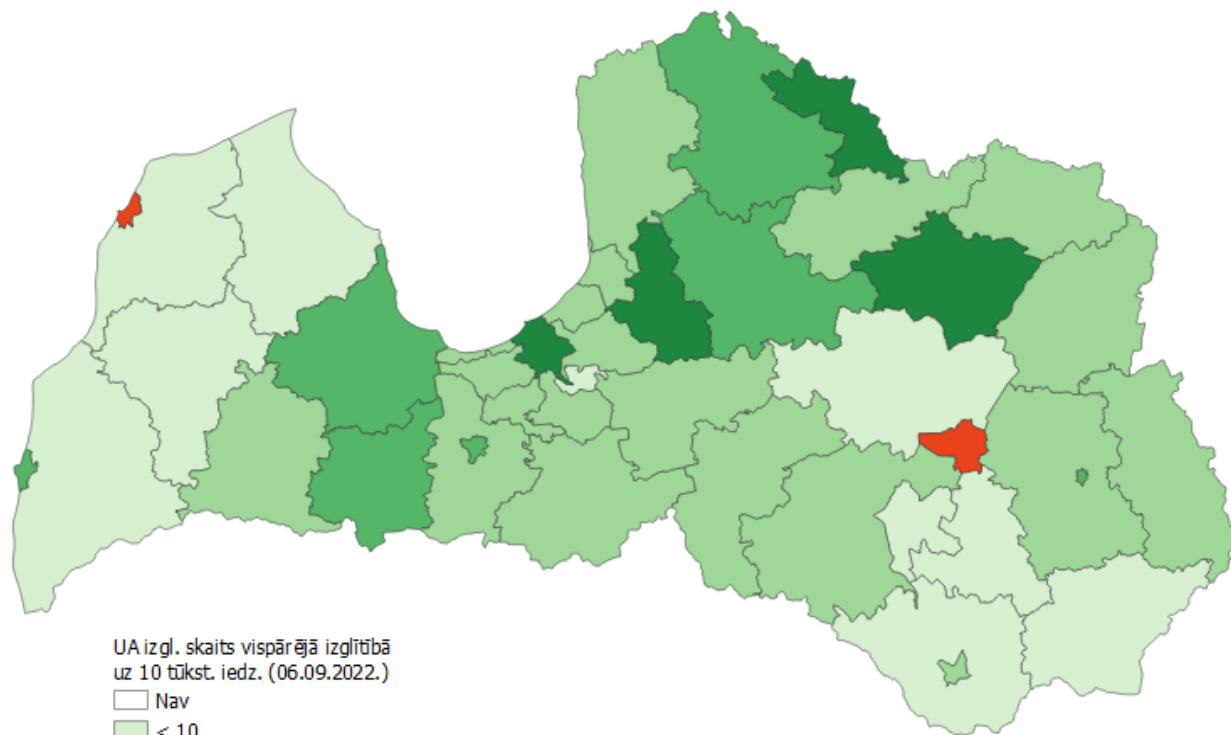

Tikai četrās pašvaldībās (Ādaži – 7,3%, Kuldīga – 8,0%, Ropaži – 8,9%, Valka – 7,4%) 2021./2022.mācību gadā tarificēja vairāk par 7% atbalsta personālam.

Ja 2022./2023.mācību gadā visas pašvaldības novirzīs vismaz 7% no aprēķinātās mērķdotācijas, tad kopumā Latvijā būs vairāk par **460** papildu likmēm atbalsta personālam, no tām 165 Rīgā.

VIIS dati par UA izglītojamiem

(vispārējā izglītība,
skaits pa novadiem/valstspilsētām uz 6.09.2022.)

UA izgl. skaits vispārējā izglītībā
uz 10 tūkst. iedz. (06.09.2022.)

- Nav
- < 10
- 10,1 - 20
- 20,1 - 30
- 30,1 - 40
- > 40

Novads/ valstspilsēta	Pirmsskola	1.-12.klase	KOPĀ
Kopā	1329	3076	4405
RĪGA	705	1540	2245
DAUGAVPILS	44	79	123
JELGAVA	44	118	162
JŪRMALA	27	58	85
LIEPĀJA	45	93	138
RĒZEKNE	28	36	64
VENTSPILS	34	106	140
AIZKRAUKLES NOVADS	9	22	31
ALŪKSNES NOVADS	3	14	17
AUGŠDAUGAVAS NOVADS	2	4	6
ĀDAŽU NOVADS	11	20	31
BALVU NOVADS	8	13	21
BAUSKAS NOVADS	6	37	43
CĒSU NOVADS	16	67	83
DIENVIDKURZEMES NOVADS	10	18	28
DOBELES NOVADS	22	54	76
GULBENES NOVADS	17	53	70
JELGAVAS NOVADS	20	29	49
JĒKABPILS NOVADS	20	28	48
KRĀSLAVAS NOVADS	1	20	21
KULDĪGAS NOVADS	7	10	17
ĶEKAVAS NOVADS	24	32	56
LIMBAŽU NOVADS	4	42	46
LĪVĀNU NOVADS	1	1	2
LUDZAS NOVADS	11	27	38
MADONAS NOVADS	7	4	11
MĀRUPES NOVADS	23	36	59
OGRES NOVADS	29	45	74
OLAINES NOVADS	14	14	28
PREIĻU NOVADS	2	5	7
RĒZEKNES NOVADS	10	26	36
ROPAŽU NOVADS	15	46	61
SALASPILS NOVADS	8	12	20
SALDUS NOVADS	20	15	35
SAULKRASTU NOVADS	3	7	10
SIGULDAS NOVADS	25	69	94
SMILTENES NOVADS	8	25	33
TALSU NOVADS	5	14	19
TUKUMA NOVADS	21	78	99
VALKAS NOVADS	4	23	27
VALMIERAS NOVADS	8	120	128
VARAKĻĀNU NOVADS	1	13	14
VENTSPILS NOVADS	7	3	10

VIIS dati

(2022.gada marts – septembris, apakšstatuss Ukrainas civiliedzīvotājs)

Datums	Bērnu skaits pirmsskolā	Skolēnu skaits 1.-12.klasē	Izglītojamo skaits kopā (vispārējā izglītība)
6.09.2022.	1329	3076	4405
30.08.2022.	1279	1847	3126
22.08.2022.	1304	2090	3394
11.07.2022.	1312	2348	3660
13.06.2022.	1323	2755	4078
31.05.2022.	1329	2915	4144
29.04.2022.	1079	2755	3834
14.04.2022.	859	2471	3330
31.03.2022.	475	1818	2293
14.03.2022.	2	50	51
10.03.2022.	1	2	3

2021./2022.mācību gada beigās **139** UA skolēniem ir izsniegtas apliecības par pamatzglītību; **62** UA skolēniem – atestāti par vispārējo vidējo izglītību. UA skolēni mācījās **301** Latvijas vispārīzglītojošā skolā (visos 43 novados/valstspilsētās).

UA bērnu/skolēnu iekļaušana Latvijas izglītības iestādēs

- Izglītības nodrošināšana **sadarbībā ar pašvaldībām**.
- **No 2022.gada 1.septembra** – nepilngadīgie UA civiliedzīvotāji izglītību Latvijā iegūs **valsts valodā**. Pirmsskolas izglītības vai pamatzglītības pakāpē bērns **ir tiesīgs** apgūt arī mazākumtautību izglītības programmu, kas tiek īstenota **ukraiņu valodā**, ievērojot Izglītības likumā noteikto attiecībā uz izglītības ieguves valodu mazākumtautību izglītības programmās.
- **Valsts finansiāls atbalsts** UA izglītojamiem (*mācību līdzekļu iegādei, individuālajam atbalstam mācībās*).
- **ESF projektu atbalsts:**
  - ESF projekta **“Atbalsts izglītojamo individuālo kompetenču attīstībai”** ietvaros izglītības – tiks nodrošināti **pedagogu palīgi** un **mācīšanās grupas latviešu valodas apguvei** UA skolēniem.
  - ESF projekta **“Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai” (“PuMPuRS”)** atbalsts (*ekonomiskais atbalsts (ēdināšanas, transporta, naktsmītņu apmaksā), individuālās konsultācijas, psihologs, sociālais pedagogs*).
- **Erasmus+ atbalsta iespējas**, piem., Maza mēroga partnerības un Sadarbības partnerības – par atbalsta sniegšanu personām, kuras ietekmējis karš Ukrainā, un vietējām kopienām, veicinot labās prakses apmaiņu, daloties un veidojot dažādus rīkus, vadlīnijas un metodoloģijas.

Metodiskais atbalsts UA civiliedzīvotājiem:

- **katram** UA bērnam/skolēnam izglītības iestāde **izstrādā individuālu mācību plānu**, kurā paredzēta gan papildu latviešu valodas apguve, citu mācību priekšmetu apguve, ja nepieciešams, kā arī atbalsta personāla, piem., izglītības psihologa, pedagoga palīga, logopēda u.c. speciālistu atbalsts;
- **mācīšanās grupas latviešu valodas apguvei** (1.–12. klase) (ESF projekta "Atbalsts izglītojamo individuālo kompetenču attīstībai" ietvaros, līdz 31.05. – 55 mācīšanās grupu nodarbības izglītības iestādē/mēnesī, arī no 1.09. plānots nodrošināt vismaz 24 apmaksātu mācīšanās grupu nodarbības);
- **pedagogu palīgi** (ESF projekta "Atbalsts izglītojamo individuālo kompetenču attīstībai" ietvaros: no marta līdz jūnijam - 88 izglītības iestādēs, tostarp 50 pedagogu palīgi no UA, no 1.09. – atbalsts tiks turpināts);
- **katru mēnesi VISC** organizētās **sanāksmes, konsultācijas** (līdz 31.05. notikušas 12 tiešsaistes konsultācijas UA un LV skolotājiem, izglītības iestāžu vadībai, tiks turpināts arī no 01.09.);
- vasaras **nometnes** ukraiņu bērnu atbalstam (*piešķirtais finansējums - 613 180 euro, līgumi – ar 32 pašvaldībām / valstspilsētām, šobrīd pārskaitīti 314 330 euro, līdz augusta beigām – īstenota 341 nometne, atskaites – līdz 30.09.2022.*);
- Latviešu valodas aģentūras (LVA) organizētie **kursi latviešu valodas apguvei** (*ar SIF, KM, IZM finansiālu atbalstu*);
- LVA rīkotās **praktiskās nodarbības radošajās darbnīcās**, lai palīdzētu Latvijas skolotājiem, kas strādā ar ukraiņiem - gan bērniem, gan pieaugušajiem;
- **mācību līdzekļi** UA civiliedzīvotāju atbalstam (*piem., LVA - informācija par latviešu valodas apguvi bērniem un pieaugušajiem; UA izdevniecības "Ranok" mācību grāmatas Zvaigzne ABC mācību materiālu platformā Māconis; informācija IZM, VISC, Skola2030 mājaslapās u.c.*).

ESF projektu atbalsts bērnu izaugsmei, iekļaušanai un atbalstam

“Atbalsts izglītojamo individuālo kompetenču attīstībai”

Eiropas Sociālā fonda projekts.
Projekta Nr.: 8.3.2.2/16/I/001
SAM: 8.3.2. “Palielināt atbalstu vispārējās izglītības iestādēm izglītojamo individuālo kompetenču attīstībai”.
Finansējuma saņēmējs: Valsts izglītības satura centrs.
Īstenošanas laiks: 01.01.2017. – 31.12.2022.

“Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai” (PuMPuRS)

Eiropas Sociālā fonda projekts.
Projekta Nr.: 8.3.4.0/16/I/001
SAM 8.3.4. “Samazināt priekšlaicīgu mācību pārtraukšanu, īstenojot preventīvus un intervences pasākumus”.
Finansējuma saņēmējs: Izglītības kvalitātes valsts dienests.
Īstenošanas laiks: 03.2017.– 12.2023.

“Nacionāla un starptautiska mēroga pasākumu īstenošana izglītojamo talantu attīstībai”

Eiropas Sociālā fonda projekts.
Projekta Nr.: 8.3.2.1./16/I/002.
SAM: 8.3.2. “Palielināt atbalstu vispārējās izglītības iestādēm izglītojamo individuālo kompetenču attīstībai”.
Finansējuma saņēmējs: Valsts izglītības satura centrs.
Īstenošanas laiks: 31.10.2016. – 31.12.2022.

“Karjeras atbalsts vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs”

Eiropas Sociālā fonda projekts.
Projekta Nr.: 8.3.5.0/16/I/001
Darbības programmas SAM 8.3.5. “Uzlabot pieeju karjeras atbalstam izglītojamajiem vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs”.
Finansējuma saņēmējs: Valsts izglītības attīstības aģentūra.
Īstenošanas laiks: 01.01.2016. – 31.12.2022.

ESF 2014-2020 projekts “KOMPETENČU PIEEJA MĀCĪBU SATURĀ”

No pirmsskolas līdz vidējās izglītības pakāpei

Metodika un diagnostika

- Lasītprasmes novērtēšanas tests DIBELS Next (Acadience TM) 4.-6.klasei
- 100 pedagogi piedalījušies mācībās par DIBELS Next 4.-6.klasei
- 244 pedagogi, kas īsteno iekļaujošu izglītību, piedalījušies mācībās

SKOLĒNIEM AR GARĪGĀS ATTĪSTĪBAS TRAUCĒJUMIEM:

- 11 mācību līdzekļi skolēniem ar garīgās attīstības traucējumiem
- 5 integrēti mācību līdzekļi skolēniem ar smagiem garīgās attīstības traucējumiem un dažādiem dažādiem attīstības traucējumiem

SKOLĒNIEM AR DZIRDES TRAUCĒJUMIEM:

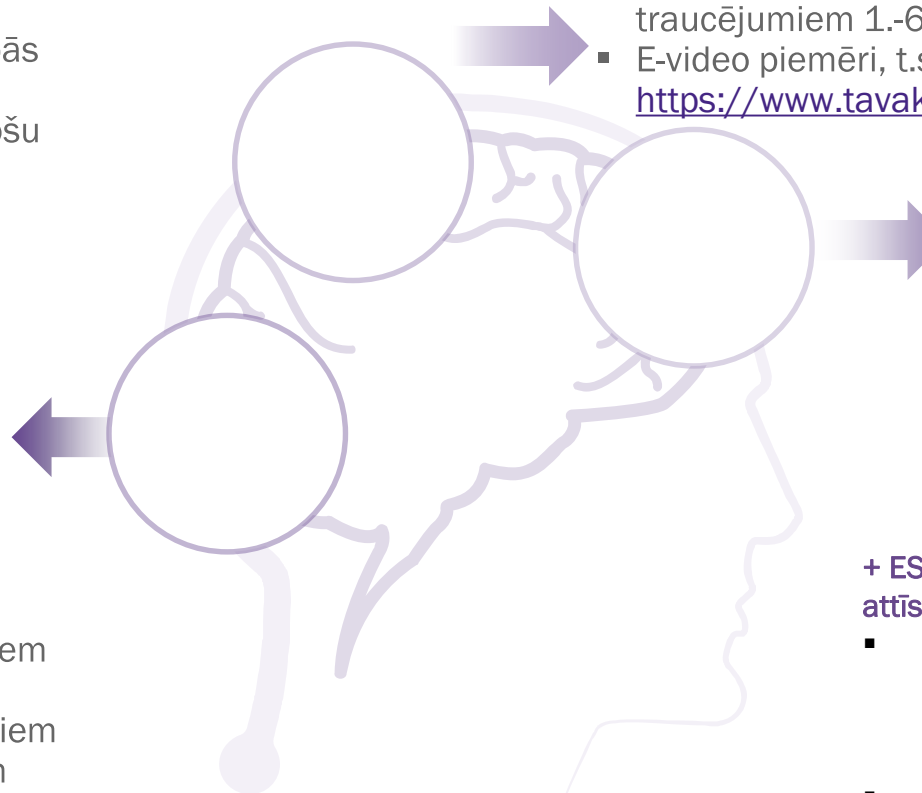
- Programmas paraugs “Latviešu valoda 1.-9.kl. skolēniem ar dzirdes traucējumiem”, pieejams: <https://mape.skola2030.lv/resources/10636>
- Mācību līdzekļu izstrāde latviešu valodas apguvei skolēniem ar dzirdes traucējumiem 1.-6. klasē. Izstrādes laiks 2023 I cet;
- E-video piemēri, t.sk. 910 piemēri ar surdotulkotāju, pieejami: <https://www.tavaklase.lv/>

SKOLĒNIEM AR REDZES TRAUCĒJUMIEM:

- Sagatavoti 17 mācību līdzekļi skolēniem ar redzes traucējumiem (drukātā veidā pieejami Rīgas Strazdumuižas vidusskolā - attīstības centrā).

+ ESF projekts «Atbalsts izglītojamo individuālo kompetenču attīstībai»

- 544 pedagogi piedalījušies mācībās agrīnas diagnostikas veikšanai izglītības iestādē (DIBELS Next 1.-3.klasei, Latviešu valodas un matemātiskas sasnieguma tests, Vekslera intelekta tests)
- 2021./2022.m.g. iesaistīta 321 skola, kas sniedz atbalstu skolēniem, tostarp paplašinot atbalsta personāla pieejamību

ES FONDU 2021-2027 INVESTĪCIJAS IEKĻAUJOŠAS IZGLĪTĪBAS VEICINĀŠANAI

01 SPECIĀLO SKOLU MĀCĪBU VIDE (ERAF, 14.7M€)

Mūsdienīga mācību vide, pieejamība, materiāltehniskā bāze. Tikla sakārtošana no 43 uz 25-30 skolām 2027.g.

02 SKOLA-KOPIENA SADARBĪBA (ESF, 19.9M€)

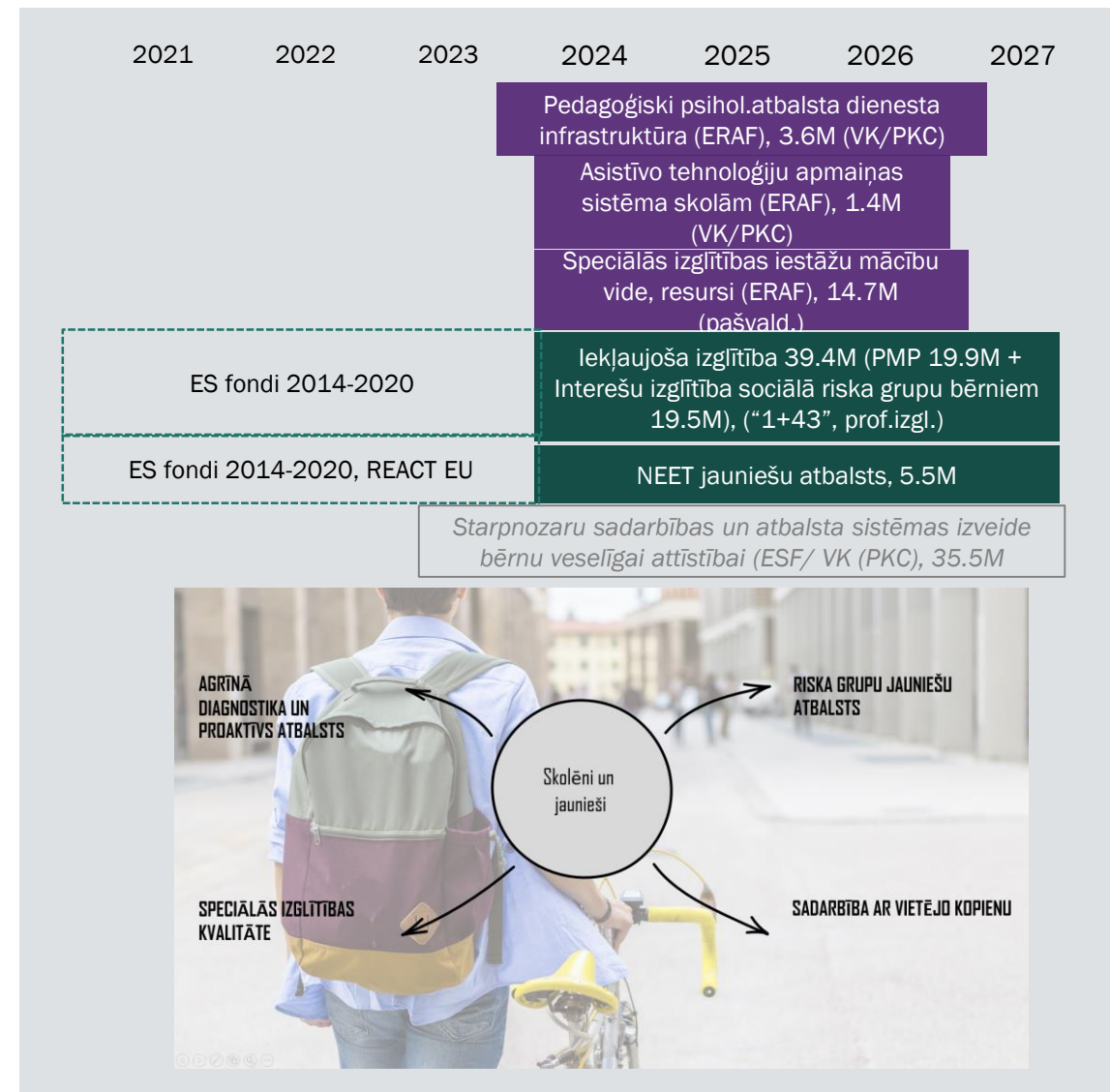
A) Integrēta skola-kopiena (pašvaldība, tās dienesti, vecāki u.c. kopienas locekļi) sadarbības programma, nodrošinot starp-institūciju sadarbību un koordināciju, B) Priekšlaicīgas mācību pamešanas riska grupu bērnu un jauniešu atbalsts, C) Ārpus formālās izglītības nodrošināšana skolā.

03 INTEREŠU IZGLĪTĪBA, BRĪVĀ LAIKA PAKALPOJUMI (ESF, 19.5M€), NEET ATBALSTS (ESF, 5.5M€)

A) Interesešu izglītības pieejamība ārpus skolas, prioritāri maznodrošinātiem un sociālā riska grupas bērniem un jauniešiem, B) Brīvā laika un bērnu pieskatīšanas pakalpojumu pieejamības nodrošināšana (ESF), C) NEET jauniešu atbalsts.

VALSTS PKC/VK, IZM, LM, VM STARPNOZARU SADARBĪBAS UN ATBALSTA SISTĒMAS IZVEIDE BĒRNU ATTĪSTĪBAI (ERAF 5M€, ESF 35.5M€)

A) Atbalsta infrastruktūras izveide (valsts + reģioni), B) Asistīvo tehnoloģiju apmaiņas sistēmas izveide skolām, C) Bērnu attīstības vajadzību agrīna diagnostika, profilakse, intervence.

Aktuālais konteksts: Eiropas Savienības Padomes secinājumi par to, kā ar taisnīgumu un iekļautību izglītībā un mācībās veicināt panākumus izglītībā ikvienam (2021/C 221/02)

(Pieejams: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=OJ:C:2021:221:FULL&from=EN>) (I)

- **Īstenot izglītības politikas pasākumus** un vajadzības gadījumā veikt reformas izglītības un mācību sistēmā, ņemot vērā visu izglītības un mācību spektru un izmantojot visas iestādes pieeju, lai **vairotu vienlīdzīgas iespējas un iekļaušanu** un veicinātu panākumus izglītībā visos izglītības un mācību līmeņos un veidos.
- **Visos** izglītības un mācību līmeņos palielināt **digitālā aprīkojuma un infrastruktūras pieejamību, piekļuvi, piekļūstamību un kvalitāti, savienojamību, atvērtus un digitālos izglītības resursus un** pedagoģijas metodes, sniedzot mērķtiecīgu atbalstu, lai visu vecumu izglītojamajiem, kuri atrodas nelabvēlīgā situācijā, un izglītojamajiem ar invaliditāti nodrošinātu praktisku piekļuvi, vienlaikus arī pievēršoties vajadzībai attīstīt pamata un padziļinātas digitālās prasmes un kompetences visos izglītības un mācību līmeņos un veidos ar mērķi pilnībā izmantot digitālās izglītības potenciālu iekļaujošākas un panākumus veicinošas mācīšanas un mācīšanās vides veidošanā.
- **Covid-19** pandēmija ir vēl vairāk izgaismojusi vajadzību **risināt ilgstošas strukturālās problēmas**, kas pārsniedz pandēmijas tūlītējās sekas, tostarp attiecībā uz izglītojamo bērnu un pedagogu **labjutību un garīgo veselību**. Šī situācija ir pastiprinājusi vajadzību **nodrošināt iekļaujošu un kvalitatīvu izglītību un mācības**, tostarp pirmsskolas izglītību un aprūpi, un to, lai tā būtu pieejama un piekļūstama visiem izglītojamajiem neatkarīgi no viņu dzimuma, konkrētās sociālekonomiskās, etniskās, reliģiskās vai kultūras izcelsmes, specifiskām izglītības vajadzībām vai citiem personiskiem apstākļiem.
- Izglītības un mācību sistēmām būtu **jāņem vērā visu izglītojamo dažādās individuālās vajadzības**, iemaņas un spējas un **jāpiedāvā mācīšanās iespējas ikvienam**, tostarp saites uz neformālas un ikdienējas mācīšanās iespējām.

Aktuālais konteksts: Eiropas Savienības Padomes secinājumi par to, kā ar taisnīgumu un iekļautību izglītībā un mācībās veicināt panākumus izglītībā ikvienam (2021/C 221/02)

(Pieejams: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=OJ:C:2021:221:FULL&from=EN>) (II)

- **Izglītībai un mācībām ir svarīga nozīme nevienlīdzības mazināšanā**, jo īpaši tādas nevienlīdzības mazināšanā, kas saistīta ar sociālekonomisko statusu, migrantu izcelsmi, rasu vai etnisko piederību, dzimumu, seksuālo orientāciju un invaliditāti, un ka ir pierādījumi, ka **visaugstākos rezultātus sasniedz tās izglītības un mācību sistēmas, kurās likts uzsvars uz taisnīgumu un iekļautību**.
- **Diskriminācijas novēršanā un iekļaušanas, integrācijas un cieņas pret daudzveidību veicināšanā** Eiropas Savienībā. Tādēļ izglītības un mācību sistēmas ir jāveido tādas, kurās visām grupām un personām **tiekl nodrošināta patiešām vienlīdzīga piekļuve kvalitatīvām mācību iespējām** un kurās tām tiek dotas iespējas sekmīgi pabeigt savu izglītības vai mācību ceļu.
- **Skolotāji, pasniedzēji**, pirmsskolas izglītības un aprūpes speciālisti un citi pedagoģiskie darbinieki, kā arī izglītības un mācību iestāžu vadītāji un karjeras atbalsta speciālisti visos līmeņos ir būtiski, **lai atbalstītu taisnīgumu, iekļaušanu un panākumus izglītībā un mācībās visiem**. Lai spētu veikt šo funkciju, viņiem ir jābūt ļoti kompetentiem un apveltītiem ar prasmēm, kompetencēm un pamatzināšanām, kas nepieciešamas, lai izprastu un novērstu nevienlīdzību izglītībā un mācību un izglītotu **arvien daudzveidīgākā, daudzvalodu un daudz kultūru vidē**.
- Eiropas izglītības un mācību sistēmām būtu jāizmanto tas, ka **iekļautība ir viena no galvenajām prioritātēm ES politikā, finansēšanas programmās un instrumentos**, piemēram, jaunajā **Erasmus+** programmā, kurā paredzēti īpaši iekļaušanas pasākumi, **Eiropas Sociālajā fondā plus**, kurš atbalsta vienlīdzīgas piekļuves kvalitatīvai izglītībai un mācībām visos līmeņos veicināšanu un jo īpaši sniedz atbalstu nelabvēlīgā situācijā esošām grupām, un **ES Atveseļošanas un noturības mehānismā**, kurš būtu pilnībā jāizmanto, lai novērstu nevienlīdzību izglītībā, kuru saasināja pašreizējā krīze.

Izglītības un zinātnes
ministrija

PALDIES!

[IZM_gov_lv](#)

[Izglitibas.ministrija](#)